

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora

Institutionen för kulturvetenskaper

1FI100 Idéhistoria, filosofi och samhällsteori, 30 högskolepoäng

History of Ideas, Philosophy and Social Theory, 30 credits

Ämnesgrupp

Filosofi

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd 2009-12-10

Senast reviderad 2018-04-03 av Fakulteten för konst och humaniora. Reviderade examinationsformer.

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2018

Förkunskaper

Grundläggande behörighet samt Engelska B (Områdesbehörighet 2/A2).

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- tillämpa begreppsanalys,
- utföra logiska slutledningar,
- argumentera i normativa frågor,
- tillämpa källkritisk metod,
- redogöra för vetenskapshistoriens huvudlinjer.

Delkurs 1 Det vetenskapliga tänkandets historia 7,5 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- redogöra för de väsentliga dragen i det vetenskapliga tänkandets historia.

Delkurs 2 Vetenskapsfilosofi och värdeteori 7,5 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- tillämpa begreppsanalys,
- redogöra för centrala begrepp och logiska regler inom vetenskapsfilosofin,
- skilja mellan deskriptiva och normativa resonemang,
- visa förmåga med avseende på elementär kritisk prövning av påståendens empiriska, logiska, eller normativa giltighet.

Delkurs 3 Människa, samhälle och filosofi 7,5 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- redogöra för sambandet mellan normativ samhällsfilosofi och politiskt handlande och utveckling,
- redogöra för sambandet mellan å ena sidan värderingar och övertygelser och å andra sidan historiska processer,
- visa förmåga med avseende på muntlig och skriftlig argumentation i normativ samhällsfilosofi.

Delkurs 4 Grundkurs i vetenskapsteori och metod 7,5 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- tillämpa källkritik och grundläggande samhällsvetenskaplig metod.

Innehåll

Kursen innehåller fyra delkurser. För samtliga delkurser gäller att obligatoriska moment kan förekomma. Dessa anges i förekommande fall av undervisande lärare.

Delkurs 1 Det vetenskapliga tänkandets historia 7,5 högskolepoäng

Denna delkurs presenterar en introduktion till och en översikt över det vetenskapliga tänkandets historia.

Delkurs 2 Vetenskapsfilosofi och värdeteori 7,5 högskolepoäng

Delkursen presenterar filosofiska begrepp och teorier som är relevanta för vetenskaplig förståelse i allmänhet och normativa resonemang om människa och samhälle i synnerhet. En introduktion till begreppsanalys och slutledningslära ges, liksom övergripande resonemang kring orsakssamband, sanningsteori och kunskapsteori. Centrala moralfilosofiska teorier introduceras och problematiseras.

Delkurs 3 Människa, samhälle och filosofi 7,5 högskolepoäng

Delkursen behandlar centrala samhällsfilosofiska problem rörande människovärde, frihet, rättigheter och mänsklig utveckling. Samspelet mellan normativa övertygelser och politiskt handlande tas upp, med tonvikt på vissa av 1900-talets stora humanitära katastrofer.

Delkurs 4 Grundkurs i vetenskapsteori och metod 7,5 högskolepoäng

Delkursen ger grundläggande kunskaper i metod och källkritik. Studenten tränas i formulering och precisering av vetenskapliga frågeställningar, och i att överväga val av metod i relation till forskningssyfte.

Undervisningsformer

Undervisningen genomförs i form av föreläsningar och seminarier.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd ska kursens mål vara uppnådda. Betygskriterier för betyget Väl godkänd meddelas skriftligen vid kursstart. För betyget Väl godkänd på hela kursen krävs betyget Väl godkänt på minst 22 hp.

Examinationsformerna utgörs av skriftliga tentamina och inlämningsuppgifter. För godkänt resultat krävs även aktivt och välförberett deltagande i obligatoriska seminarier i de fall sådana förekommer på kursen.

Studerande som ej godkänts vid ordinarie examination ges möjlighet till omexamination i enlighet med universitetets lokala regler.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs en kursvärdering. Resultat och analys av kursvärderingen ska återkopplas till de studenter

som genomfört kursen och de studenter som deltar vid nästa kurstillfälle.
Kursvärderingen genomförs anonymt. Kursvärderingen arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Litteraturförteckning Delkurs 1 - Det vetenskapliga tänkandets historia 7,5 hp

Eriksson, Gunnar & Frängsmyr, Tore (2004 eller senare). *Idéhistoriens huvudlinjer: Grunder i historisk teori, metod och framställningssätt*. 4 rev. uppl. Stockholm: Wahlström & Widstrand. 247 s. ISBN: 9789146000600 (POD) eller 91-4621086-5 (inb.).

Herbert, Anna & Bergstedt, Bosse (2008). *Kunskapen och språket: Om pedagogiken, texten och hjärnan*. Stockholm: Liber. Utdrag, 27 s. ISBN: 978-91-47-08406-7. Tillhandahålls av institutionen.

Idéhistorisk läsebok: Texter och bilder ur den västerländska tankens historia under 3000 år. (1982). Stockholm: Gidlund. Utdrag, ca 130 s. ISBN: 91-7021-398-4 (Band 1) & ISBN: 91-7021-399-2 (Band 2). Tillhandahålls av institutionen.

Molander, Joakim (2003). *Vetenskapsteoretiska grunder: Historia och begrepp*. Lund: Studentlitteratur. 182 s. ISBN: 91-44-02690-0.

Wollstonecraft, Mary A. (1792). *Vindication of the Rights of Woman*. London: J. Johnson & Boston: Peter Edes. Elektronisk resurs: www.bartleby.com/144/. Utdrag, ca 155 s.

Utöver detta tillkommer aktuella artiklar, ca 50 s.

Litteraturförteckning Delkurs 2 - Vetenskapsfilosofi och värdeteori 7,5 hp

Driver, Julia, (2007). *Ethics: The Fundamentals*, Blackwell Publishing, 186 s. ISBN 1-4051-1154-2

Hospers, John, (1997). *An Introduction to Philosophical Analysis*, Routledge, ISBN 0-415-15793-5, 282 s. Finns också som e-bok: ISBN 0203714458.

Nagel, Thomas, (1987). *What Does It All Mean?* Oxford University Press, ISBN 9780195174373, 101 s. Finns på svenska som *Vad är meningen med alltihop?* Nya Doxa, 1991, 93 s. ISBN 9789188248107

Litteraturförteckning Delkurs 3 - Människa, samhälle och filosofi 7,5 hp

Egonsson, Dan (1999). *Filosofiska essäer om människovärde*. Nora: Nya Doxa. Urval, 189 s. ISBN: 9157803196.

Glover, Jonathan (2001). *Humanity: A Moral History of the Twentieth Century*. London: Pimlico. Urval, 451 s. ISBN: 0712665412.

Mill, John Stuart (flera utgåvor). *On Liberty*; finns på svenska som *Om friheten*. Stockholm: Natur och Kultur (2009). 138 s. ISBN: 9127121518.

Sen, Amartya (2001). *Development as Freedom*; finns på svenska som *Utveckling som frihet*. Göteborg: Daidalos (2002). 422 s. (Urval.) ISBN: 9171731512.

Litteraturförteckning Delkurs 4 - Grundkurs i vetenskapsteori och metod 7,5 hp

Ahrne, Göran, Svensson, Peter, red. (2015). *Handbok i kvalitativa metoder*. Stockholm: Liber. I urval. ISBN 9789147112241

Ejvegård, Rolf (2009). *Vetenskaplig metod. Studentlitteratur*. I urval. ISBN 978-91-44-05474-2

Fangen, Katrine & Sellerberg, Ann-Mari (2011). *Många möjliga metoder*. Studentlitteratur. I urval. ISBN 978-91-44-07422-1

Thurén, Torsten (2013). *Källkritik*. Stockholm: Liber. I urval. ISBN: 978-91-47-10618-9.

Sammanlagt ca 500 sidor.